

Vážení čtenáři,

náš časopis opět stojí na pomyslném rozcestí. Toto se netýká pouze vydavatele (redakční rada musí buď přijmout nijak nezdůvodněný diktát představenstva ČLS JEP a přejít s ostatními – často finančně živořícími – časopisy pod nakladatelství Mladá fronta se všemi výhodami ale i nevýhodami z toho plynoucími, anebo si vyhledá nakladatele vlastního, jak již učinilo několik odborných společností před námi), nebo hlavního redaktora (na poslední redakční radě oznámil hlavní redaktor J. Masopust svůj úmysl ukončit své působení na tomto postu), ale i dalších aspektů. Náš časopis byl a stále chce zůstat časopisem hematologů a transfuziologů „prvního kontaktu“ tzn. českým, neimpaktovaným periodikem publikujícím široké spektrum rukopisů – od přehledových článků, přes původní práce, doporučení nebo kazuistiky. Redakce má zájem udržet kvalitu sdělení a rychlost i kvalitu recenzního řízení. Vyhovuje však toto spektrum a strategie i nadále? Neměli bychom se například plně „elektronizovat“? Tyto a podobné otázky by nepochybně měly být zodpovězeny.

Tištěná periodika jsou drahá, rukopisů do redakce nepřichází nadbytečné množství, takže častější vydávání než jednou čtvrtletně nepřichází v úvahu. Na druhé straně pro řadu autorů je čtvrtletní vydávání pro dnešní dobu příliš pomalé, článek často vyjde tiskem až po ukončení grantového projektu a publikaci pak nelze doložit kopií článku, ale pouze potvrzujícím dopisem redakce.

Čím dále tím více je zřejmý rozpor mezi skupinou autorů (většinou zaměstnanci velkých pracovišť a univerzitních center) a čtenářů (transfuziologové a hematologové z menších nemocnic). Autoři v podstatě náš časopis nepotřebují: není registrován v Medline, je neimpaktovaný a má velmi malé ohodnocení podle RIV (a tudíž článek v něm otištěný nepřináší pracovišti podstatné finance). Autoři sami mají velmi málo času, protože musí podávat granty a snažit se publikovat především v zahraničí. Logicky jsou proto naši autoři častěji mladší, získávající zkušenosti nebo publikující výsledky, které nelze „prodat“ lépe. Velmi dobrých původních prací, které jsou schopny časopisu zajistit citovanost, není dostatek, redakce je velmi vděčná za každý takovýto rukopis. Na druhé straně čtenáři zůstávají příliš pasivními a přes přímé i nepřímé výzvy se nepokouší publikovat. Hlavním důvodem této situace je, že jsou natolik zavaleni rutinou, že jim nezbývá příliš energie na psaní.

Redakce vždy deklarovala připravenost vytvořit z časopisu prostor k dialogu – a vyzývala autory k psaní dopisů redakci, komentářů nebo polemik. Zdá se však, že časová limitace jedno číslo za 3 měsíce není tou hlavní překážkou. Spíše je to příliš osobní vnímání jakékoli diskuse nebo polemiky s následným vznikem různých třecích ploch a antipatií mezi účastníky diskuse, které je pak obtížné překonat.

Časopis také neslouží dlouhodobě výborům obou společností ke komunikaci s členskou základnou. Samozřejmě, je jednodušší zveřejnit informace nebo zápisy z jednání na internetových stránkách, nicméně jsou tyto stránky členy pravidelně navštěvovány?

Informovat o jubileích, výročích nebo podat zprávy z konferencí redakce, ale často ani sami organizátoři akce časově nezvládají. Informace o významných zahraničních publikacích pochází již řadu let z pera jediného autora...

Jak všechny tyto aspekty řešit? Nemyslíme si, že by o všem měla rozhodnout redakční rada a proto se na Vás milí čtenáři obracíme s dotazníkem zaměřeným na to, jaký časopis byste chtěli z *Transfuze a hematologie dnes* mít v budoucnu. Zůstat při starém formou i spektrem? Zrušit tištěnou verzi a přejít výhradně na on-line distribuci předplatitelům a současně umožnit ihned plně zveřejnění článku elektronicky? Nelze vyloučit ani možnost, že když nepřijde dostatek odpovědí na anketu, časopis prostě ukončí (pro nezájem) svou činnost. Stahujte si, prosím, proto z webových stránek ČHS (www.hematology.cz) a STL (www.transfuznispolecnost.cz) elektronický anketní formulář nebo vyplňte ten, který je vložen v tomto čísle, a pošlete jej redakci.

Děkujeme.

Doc. MUDr. Edgar Faber, CSc.
MUDr. Jiří Masopust